

HỢP TÁC KHU VỰC

Tầm quan trọng của châu Á đối với EU là không thể chối cãi, theo đó, EU thực hiện chính sách hướng tới tương lai nhằm gắn kết với châu Á, cả trong khu vực và trên toàn cầu. Năm 1994, Ủy ban châu Âu công bố "Hướng tới Chiến lược châu Á mới", một tài liệu chính sách nhấn mạnh tầm quan trọng của châu Á đối với châu Âu và kêu gọi cách tiếp cận cân bằng và toàn diện đối với khu vực. Sau sự kiện này, "Châu Âu và Châu Á: Một khuôn khổ chiến lược cho đối tác nâng cao", '[Europe and Asia: A Strategic Framework for Enhanced Partnership](#)' được phê chuẩn vào năm 2001. Mục tiêu cốt lõi của Chiến lược này nhằm tăng cường sự hiện diện của Liên minh châu Âu tại châu Á, nâng tầm quan hệ lên một mức độ tương xứng với ảnh hưởng toàn cầu ngày càng tăng của một EU mở rộng. Chiến lược tập trung vào sáu lĩnh vực chủ yếu: tăng cường quan hệ của EU với châu Á trong các lĩnh vực chính trị và an ninh, mở rộng thương mại và đầu tư song phương, giảm nghèo và thúc đẩy dân chủ, quản trị tốt và thực thi pháp luật. Đối lại, EU hy vọng sẽ xây dựng quan hệ đối tác toàn cầu với các đối tác chính châu Á, nâng cao nhận thức và hiểu biết lẫn nhau.

Chiến lược EU "Kết nối châu Âu và châu Á" '[Connecting Europe and Asia](#)' đã được đổi mới vào tháng 9 năm 2019. Chiến lược này tập trung vào kết nối bền vững, toàn diện và dựa trên quy tắc. EU sẽ hỗ trợ các nước châu Á trong bốn lĩnh vực

1. Giao thông vận tải: Các tuyến thương mại và du lịch đa dạng kết nối các mạng lưới giao thông hiện tại và tương lai, thời gian chuyển tiếp ngắn hơn; thủ tục hải quan được đơn giản hóa.
2. Năng lượng: Các nền tảng năng lượng khu vực liên kết với nhau hơn, hệ thống năng lượng hiện đại và giải pháp thân thiện với môi trường.
3. Tăng quyền truy cập vào các dịch vụ kỹ thuật số trong khi vẫn duy trì mức độ bảo vệ cao đối với dữ liệu cá nhân và người tiêu dùng.
4. Về phương diện con người: Hợp tác tiên tiến trong giáo dục, nghiên cứu, đổi mới, văn hóa và du lịch.

Chương trình hợp tác của EU bao gồm các chương trình khu vực trên toàn Châu Á và hợp tác hội nhập khu vực [Hiệp hội các Quốc gia Đông Nam Á](#) (ASEAN), được quản lý chủ yếu bởi [Phái đoàn EU tại Jakarta](#).

1. Các chương trình hợp tác khu vực

Các chương trình hợp tác khu vực của EU bổ sung cho các chương trình viện trợ quốc gia. Những chương trình này giải quyết các thách thức ở cấp độ khu vực và thúc đẩy sự hợp tác giữa các nước về những vấn đề lợi ích chung. Việt Nam là một thành viên tích cực trong một số chương trình do EU tài trợ nhằm hỗ trợ hợp tác trong khu vực.

- Chương trình "*Hợp tác EU-Đông Nam Á về Hàng không Dân dụng*" hỗ trợ cân đối tương quan chính sách của EU và Đông Nam Á trong hàng không dân dụng, tạo điều kiện tiếp cận thị trường cho ngành hàng không EU và giảm thiểu tác động của hàng không đối với môi trường và biến đổi khí hậu.
- Dự án "*Thúc đẩy vai trò của EU trong các diễn đàn đa phương ở châu Á*" giúp thúc đẩy lợi ích chính trị, an ninh và kinh tế của EU bằng cách tăng cường sự tham gia của khối vào các diễn đàn đa phương khác nhau ở châu Á (ví dụ Hội nghị Thượng đỉnh Á-Âu ASEM).
- Dự án "*Các con đường kinh doanh của EU tại Đông Nam Á*" thúc đẩy tiếp cận thị trường cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ của EU trong các ngành mục tiêu ở các nước Đông Nam Á.
- Dự án "*Chia khóa Quyền sở hữu trí tuệ (SHTT) Đông Nam Á*" hỗ trợ giới thiệu và truyền bá mức độ bảo vệ và thực thi quyền SHTT của EU tại các đối tác thương mại Đông Nam Á, đặc biệt tại các quốc gia đang hoặc sẽ diễn ra đàm phán Hiệp định Tự do thương mại (FTA) / đối thoại SHTT.

- Dự án "*Chuỗi cung ứng có trách nhiệm ở châu Á*" thúc đẩy tăng trưởng bao trùm, thông minh, và bền vững bằng cách hỗ trợ thực hành trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp trong chuỗi cung ứng toàn cầu ở châu Á.
- Dự án "*Hợp tác cạnh tranh ở châu Á*" thúc đẩy hợp tác trong chính sách cạnh tranh giữa EU và châu Á nhằm thúc đẩy sự hội tụ của luật pháp và thực thi.
- Dự án "*Giảm rác thải nhựa và rác thải trên biển – Kinh tế tuần hoàn châu Á*" thực hiện các hành động giúp giải quyết việc tiêu thụ và sản xuất nhựa, góp phần giảm đáng kể rác thải ra biển.
- Dự án "*Ngoại giao công chúng Đông Nam Á*" nhằm nâng cao nhận thức về các chính sách của EU thông qua kết nối với các nhà hoạch định chính sách, lãnh đạo truyền thông / quan điểm, và công chúng ở cấp khu vực Đông Nam Á, đặc biệt ở Malaysia, Philippines, Singapore, Thái Lan và Việt Nam.
- Dự án "*Trao quyền kinh tế cho phụ nữ*" củng cố vai trò của phụ nữ và khả năng tiếp cận các cơ hội kinh doanh và lãnh đạo trong khu vực tư nhân (thông qua nâng cao năng lực, chia sẻ kiến thức và kiến thức giữa EU và châu Á để thúc đẩy môi trường kinh doanh thuận lợi).
- Dự án "*Hỗ trợ hợp tác EU-Indonesia và EU-Việt Nam*" nhằm tăng cường quan hệ EU-Indonesia và EU-Việt Nam thông qua hỗ trợ thực thi Hiệp định đối tác và hợp tác (PCA) trong các lĩnh vực ưu tiên chính của EU cũng như các lĩnh vực cùng quan tâm của EU và các nước đối tác.
- Các chương trình lâm nghiệp bền vững như FLEGT nhằm cải thiện quản trị rừng bền vững.
- Chương trình [SWITCH-Asia](#) thúc đẩy sản xuất và tiêu thụ bền vững.

2. Hợp tác Hội nhập Khu vực ASEAN

EU và ASEAN chia sẻ cam kết hội nhập khu vực như một phương tiện để thúc đẩy ổn định khu vực, tạo nên sự thịnh vượng và giải quyết những thách thức toàn cầu. EU hoàn toàn ủng hộ những nỗ lực đổi mới của ASEAN nhằm xây dựng mối quan hệ chặt chẽ hơn giữa các Quốc gia thành viên.

EU đang tìm cách tăng cường đối thoại với ASEAN cũng như theo đuổi sự phối hợp chặt chẽ hơn trong các vấn đề trong khu vực và trên thế giới. [Tuyên Bố Nuremberg](#) và Kế Hoạch Hành Động hướng tới mục đích nâng cao mối quan hệ đối tác lâu dài này bằng cách hợp tác chặt chẽ hơn về các vấn đề chính trị, an ninh, kinh tế, văn hóa-xã hội và phát triển, cũng như trong lĩnh vực an ninh năng lượng và biến đổi khí hậu/môi trường.

Khu vực tư nhân của EU là nhà đầu tư lớn nhất tại ASEAN, nắm giữ một phần tư tổng đầu tư trong khu vực. EU là đối tác thương mại lớn thứ hai của ASEAN trên toàn thế giới và ASEAN đứng thứ ba trong danh sách các đối tác thương mại của EU.

Việt Nam hiện đang là Chủ tịch luân phiên ASEAN năm 2020, tham gia tích cực vào các cuộc đối thoại chính sách của ASEAN và mong muốn thúc đẩy các vấn đề khu vực phù hợp với chương trình nghị sự quốc gia. Các quan chức chính phủ Việt Nam được hưởng lợi từ các hỗ trợ thể chế trong khu vực, thực hiện bởi các dự án do EU tài trợ.

Các sáng kiến hợp tác EU-ASEAN hiện tại

Là nhà viện trợ không hoàn lại lớn nhất cho ASEAN, trong chu kỳ ngân sách hiện tại (2014-2020), EU hỗ trợ hội nhập ASEAN và Ban thư ký ASEAN với hơn 250 triệu euro. Chương trình tập trung vào

việc tăng cường kết nối, thương mại, giải quyết vấn đề quản lý thảm họa, biến đổi khí hậu, và tăng cường đối thoại.

Chương trình hợp tác giai đoạn 2014-2020 đã được thống nhất tại [Hội nghị Ủy ban Hợp tác Chung EU-ASEAN \(JCC\) lần thứ 21](#) tập trung vào ba lĩnh vực trọng tâm:

1. Kết nối: bền vững và hội nhập kinh tế toàn diện

- Một mục tiêu quan trọng của hợp phần kết nối là cải thiện sự liên kết giữa các quốc gia thành viên ASEAN thông qua hội nhập kinh tế toàn diện bền vững và thương mại. Mối quan tâm đặc biệt được dành cho các nước gia nhập ASEAN mới nhất - Campuchia, Lào, Myanmar và Việt Nam.
- Dự án "*Hỗ trợ hội nhập khu vực ASEAN của EU*" ([ARISE Plus](#)) hỗ trợ: (i) thuận lợi hóa thương mại, tiêu chuẩn, hải quan cũng như thuận lợi giao thông; (ii) quyền sở hữu trí tuệ; (iii) nâng cao năng lực của Ban Thư ký ASEAN; (iv) giám sát và thống kê tích hợp; và (v) vận tải hàng không. Ngoài ra, ARISE Plus có những hoạt động ở cấp quốc gia / Chương trình hỗ trợ thương mại quốc gia nhằm tăng cường đối thoại và tương tác trên các lĩnh vực liên quan đến thương mại ở một số quốc gia thành viên ASEAN, bao gồm Việt Nam.

2. Biến đổi khí hậu, môi trường và quản lý thiên tai

- Trong lĩnh vực biến đổi khí hậu, dự án "*Sử dụng bền vững các vùng đất ngập nước và làm giảm các vấn đề gây ra bởi khói mù tại ASEAN*" (SUPA) hướng tới sử dụng bền vững than bùn và giảm các vấn đề gây ra bởi khói mù, tạo môi trường bền vững, các thành phố ít cacbon, thích nghi với khí hậu, và giáo dục môi trường.
- Dự án "*Chương trình tích hợp nâng cao năng lực của Trung tâm điều phối ASEAN về hỗ trợ nhân đạo trong quản lý thiên tai*" tăng cường năng lực quản lý thảm họa cho ASEAN và các cơ chế ứng phó khẩn cấp của ASEAN.

3. Quỹ Đối thoại Toàn diện

Gói hỗ trợ Đối thoại Khu vực EU-ASEAN ([E-READI](#)) hướng tới hỗ trợ quá trình hội nhập khu vực ASEAN và xóa đói giảm nghèo thông qua cung cấp hỗ trợ kỹ thuật và tiến hành đối thoại trong nhiều lĩnh vực:

- i. Lĩnh vực An ninh và Chính trị: Nhân quyền, hợp tác hàng hải, hòa bình và hòa giải, giám sát bầu cử, di cư và thuyền chuyến.
- ii. Lĩnh vực Kinh tế: Khoa học và công nghệ, công nghệ thông tin, năng lượng, xúc tiến thương mại, nông nghiệp và tài nguyên thiên nhiên, lâm nghiệp.
- iii. Lĩnh vực Văn hóa-Xã hội: Biến đổi khí hậu, quản lý thiên tai, môi trường, giáo dục, thanh niên phát triển, sức khỏe và các bệnh truyền nhiễm, an toàn thực phẩm, văn hóa và truyền thông, và du lịch.

Ngoài các chương trình trên, các hoạt động đang diễn ra còn bao gồm:

- Chương trình "*Hỗ trợ của EU cho giáo dục bậc cao trong khu vực ASEAN*" ([EU SHARE](#)), hướng tới sự hài hòa của hệ thống giáo dục giữa các trường đại học trong khối ASEAN.
- Chương trình "*An toàn và Công bằng*" nhằm hỗ trợ nữ lao động nhập cư ở ASEAN.
- Chương trình "*Thành phố Xanh và Thông Minh ASEAN*" hỗ trợ các giải pháp thông minh sử dụng số hóa và công nghệ tại các thành phố của ASEAN.

Để biết thêm thông tin xin tham khảo trang web của [Phái đoàn EU tại ASEAN](#).